Ч. 276 Пятниця 11 (23) грудня 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і **Адміністрация:** улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Послїдне засїдане палати послів. — Здобутки Молодочехів, і туга за текою міністра без теки. — Вибори до сойму краєвого і порядок дневний першого засїданя соймового. — Кн. Юрий на Креті.)

Парлямент розійшов ся вже на сьвята. послїдне засїдане палати послів, яке відбуло ся ві второк, закінчило ся щасливо тим, що палата ухвалила остаточно закон о управильненю платнї служби державної. Засїдане тревало від 10 год. рано до 8 вечером і було майже зовсїм спокійне лиш під конець не обійшло ся без деяких ефектовних епізодів. Ухвалювано параґраф за параґрафом досить борзо. Коли прийшла справа недільного відпочинку, вся лївиця встала з місць голосуючи за сим внесенем; правиця сидїла, але не богато бракувало, щоби лївиця була побідила. Під конець прийшло внесенє пос. Фурніра (з лївиці), щоби закон сей не обовязував від часу его оголошеня, — бо то час дуже неозначений і речинець можна значно відложити на пізнїйше, — але вже від дня 1 січня (внесенє, щоби закон мав обовязуючу взад силу і сягав аж до жовтня сего року — відкинено). Прийшло до поіменного голосованя; голоси дуже важили ся. Наконець опозиция побідила, з меншости зробила ся більшість трома голосами, а парляментарна більшість стала меншостию. Серед партий опозицийних настала велика радість. — По ухваленю закона о платнї для служби державної, хотїв пос. Стояловский поставити якесь внесенє, але зачав так широко говорити, що посли, котрим вже спішно було, не хотїли слухати его балакании і піднесли ся голоси невдоволеня; президент мусїв кілька разів взивати его до порядку і остаточно відобрав ему голос.

Цікавий момент був також, коли посли з опозициї заінтерпелювали міністра справедливости в слїдуючій справі. Пос. Терш (з лївиці, він пише ся по нїмецки Tersch) дістав був кілька тижднїв тому назад якесь рішенє в цивільно-правній справі від староства в Лїттау, на котрім то рішеню на адресї імя его було виписане ческою правописию (Terš). Він відослав рубрум від того рішеня яко доказ дорученя назад до староства підписавши его як потреба але зробив там замітку, в котрій просить, щоби его імени на будуче не виписувати по чески, не робити з него Чеха, бо то не уходить. За ту замітку староство в дорозї дисциплїнарній засудило Терша на 10 зр. кари і ся справа була предметом інтерпеляциї.

Коли остаточно президент палати заявив, що день слїдуючого засїданя подасть письменно до відомости послів, поставив пос. Шенерер внесенє, щоби слїдуюче засїдане відбуло ся о 10 год. рано в середу. Над сим внесенем відбувало ся голосоване і коли ще обчислювано голоси, крикнув Шенерер: Як то може бути, щоби вже тепер виплачувано дїти? ! В голосованю відкинено внесенє Шенерера а президент палати желаючи послам веселих сьвят і нового року закрив засїдане.

Чеські ґазети доносять, що підчас оногдашного засїданя палати послів, ґр. Тун конферував з предсїдателем молодоческого клюбу Енґльом. Результат тої конференциї успокоїв Чехів, бо ґр. Тун дав відповідну запоруку. Щодо відповіди на адресу заявив міністер скарбу др. Кайцль, що посланиє цїсарске до ческого сойму буде містити в собі уступ політично-автономічний. Nar. Listy суть однакож невдоволені сим здобутком молодоческої полїтики і кажуть: Напрям вітру змінив ся. Підносить ся жаданя, щоби Чехи погодили ся з централїстичною, ґерманїзацийною полїтикою. Говорено, що Чехи можуть чекати. Говорено ческим послам, щоби вижидали плодів. Ждали місяцї і роки, переждали ювилейний рік, щоби его не каламутити, але довше вже не будуть ждати. Правительство зробило концесию, що сойм буде відкритий цїсарским посланием. Але на тім не може скінчити ся, коли правительство хоче і дальше числити на підпору ческих послів. Одним з тих бажань, котрого сповненя домагають ся уперто чеські посли єсть іменоване міністра без теки для ческих справ.

Slovenski Narod подає вість, що партиї правиці не хотять підперти бажаня Словинців і Хорватів (а Русинів?) длятого, що то не розходить ся о бажаня культурні, лиш о справи особистої натури. Згадана ґазета кінчить свою замітку словами: Коли наші союзники не хотять нас підпирати, то відлучім ся від них.

При виборах доповняючих до Сойму галицкого з округа громад сїльских Новий Торг вибрано лїкаря повітового др. Івана Беднарского 149 голосами, кандидат польскої партиї людової др. Шафлярский одержав 22, кандидат католицко-народної партиї о. Альбін 9 го-

В ОКОПАХ.

(З російского — Дудорова.)

I.

Темно довкола. Непроглядною плахтою закрила ніч широке поле, перерізане ярами і горбами. Зрідка тут і там блисне сніп огня і воздух дрогне від громового гуку пушочного вистрілу. Здалека, немов би у відповідь на грізне остережене, також блисне огник і ґранат зі свистом переріже воздух, ударить ся о землю і тріснe з гуком, піднимаючи стовп землї і дрібного пороху.

Довкола з усїх сторін відзивають ся вистріли карабінів, снують ся в темноті відділь-ні людскі стати, в пітьмі поринають відділи уоруженых вояків, чиїсь голоси викрикають команду, брязчить оружие, звідкись роздають ся зойки ранених. Нїчого не видко довкола — хоч око виколи.

В переді, там, звідки блискають огники, довгий ряд пригірків занятий окопами.

Там метушать ся люди, чути тихі голоси, частий тріск карабінів. Стріляють на вгад, лише щоби показати неприятелеви, що тут не сплять.

Серед невисоких корчів, в викопанім на подобу жолоба, неглубокім рові, закривши ся від сторони неприятеля маленьким землянним насипом, лежить молодий вояк. Рядом з ним, в двох кроках від него, в такім самім жолобі, спокійно хропить старий вусач, титулярний підофіцир Іван Простов.

Федько Брикун з завистию поглядав в его сторону. Він і сам не був би від того, щоби не задрімати, але не вільно, начальство застане — буде біда.

Він вже другу ніч проводить без сну, утомив ся, ломить молоді кости. Здаєть ся половину житя віддав би за кілька годин сну.

— І чому нас не можуть змінити? — гадає з тугою і впирає зір в непроглядну темноту.

Лїниво набиває рушницю, стріляє сам не знаючи куди і успокоює ся. Ґранат з шумом перелїтає високо над его головою. Федько мимохіть похиляє голову — він ще не привик до вистрілів і все ще кланяє ся неприятельским кулям.

Нинї перший раз прийшлось ему сидїти в окопі.

Він лиш недавно прибув з родини, з послїдним відділом резервових вояків і до сего часу був все лиш в резерві. А вчера нараз вечером вислали їх полк в передний ряд. Першу ніч перестояв на варті, а відтак пішов в ряд і в окопи. Лячно Федькови, не привик він до таких річий.

— Просто як розбійники засїли.... — думав, оглядаючись на боки і его серце тужно стискає ся.

Однако поволи, поволи він успокоює ся і спомини з минулого находять на него, так, що він забуває ся.

Єму пригадує ся маленьке, тихоньке сїльце, що боязливо примістило ся над берегом невеликої річки на стрімкім горбку. Всї хатки криті соломою, деякі з них від старости перекривили ся і жалїстно дивлять ся на сьвіт Божий своїми маленькими віконцями. Тут він перевів свій дитинний вік, тут і виріс. Як весело тогди ему було! Цїлий день бувало бігає він з громадкою своїх, таких самих маленьких товаришів, будує міста з піску, бавить ся в піжмурки, або уоружившись палицею ступає відважно рядом з товаришами, представляючи хороброго вояка.

Або, бувало, вийде в поле худобу пасти. Тихо, хорошо довкола, сонїчко сияє на голубім небі у воздусї, неподвижно повисши заливає ся дзвінким співом жайворонок.

Легкий вітрець ледве колише травинки, на небі нї хмарочки.

Як ляже Федько на мягку траву, то й вставати не хоче ся. Закриє собі шапкою лице і лежить, гріючись під теплим промінем та думає свою дитячу думу. Добре ему.

Рядом з ним, поклавши мохнатий писок на передні лапи, дрімає его вірний друг Лиско. Зрідка стрясе своєю шерстию лїниво відганяючи влїзливі мухи. Федько хоч і не дивить ся, але все таки чує близкість свого приятеля і деколи витягаючи руку, гладить его воховату шерсть. А той при тім лїниво зівне, васкавулить і витягнувши морду, лизне Федька прямо в щоку. І гарно і тепло і свобідно. Вкінцї і вечер поволи спустить ся на землю. Федько поженe товар до води а відтак і до села. Єго хата на другім кінцї. Она також злегка пахилилась на один бік, крівля не конче добре зложена, і зимою в хатї холодно. Але

лосів. — Маршалок краєвий розіслав вже до послів соймових запрошеня на перше засїданє сойму на день 28 грудня. На порядок дневний поставлено аж 70 справ — самі перші читаня справоздань Видїлу краєвого, межи иншими: справа кас райфайзенівских, справа нещасть елементарних, підвисшене дотациї фонду для промислу рільничого, основане школи сїльских ґаздинь і т. д.

Грецкий князь, Юрий, станув вчера на Креті і перейняв з рук адміралів держав европейских правлїнє острова. Столиця острова, місто Канеа, було з тої нагоди сьвяточно удекороване. В заливі Суди около 10 год. повитали князя адмірали а відтак поїхав князь до міста і вступив до церкви, де відбуло ся торжественне богослуженє. З церкви пішов князь до конаку і тут адмірал Поатів зложив в его руки правлїнє острова, висказуючи надію, що князь відповість своїй високій задачи, яку вложили на него держави европейскі. В сїй хвили кождий з адміральских кораблїв дав 21 вистрілів арматних а на конаку вивішено автономічну фляґу. Князь приймав відтак консулїв, командантів залог европейских і екзекутивний комітет народного собраня а відтак музулманьских нотаблїв.

Відзнаки ювілейні.

(Конець).

Срібні хрести заслуги дістали між иншими дальше: дозорець вязнів карного заведеня в Станиславові Алекс. Барамущак, судовий возьний в Дрогобичи Никола Березовский, стражник при блькових сиґналах зелїзн. державн. в Медици Петро Борода, листонос у Львові Мих. Цьорох, дозорець вязнів карного завед. у Львові Ів. Цюпа, побережник в Уторопах Вас. Федорчук, побережник в Поляници Дмитро Флик, побережник в Ріпянцї Петро Ґебура, поліц. аґент у Львові Ів. Глиняньский, стражник шляху зелїзн. держ. в Коломиї Яків Голота, возьний прокураториї скарбу у Львові Стеф. Грицай, возьний судовий у Львові Йосиф Іґнат, побережник в Уторопах Юр. Кашевко, возьний в Рогатині Ів. Конопада, дозорець вязнів в Н. Санчи Мих. Копистиньский, дозорець вязнів у Львові Ант. Кузьминьский, возьний прокураториї скарбу у Львові Дмитро Лончиньский, дорожник в Рогатині Франц Льохшмід, возьні краєв. дирекциї скарбу у Львові Ів. Лучків і Севаст. Мамчура, писар громадский в Надїтичах Юр. Мельничин, побережник в Косові Юр. Меруняк, побережник в Ілемю Ів. Микитин млинарский робітник в Камінцї струмиловій К. Пешль, возьні под. урядів в Старім місті Кар. Сирка, а в Долинї Теоф. Зеліґ, побережник в Рафаловій Дм. Смеречук, поліц. аґент у Львові Петро Шпанґ, судов. возьний в Золочеві Мат. Станкевич, возьний податк. уряду в Перемишли Ів. Толпа, робітники в паровім млинї в Камінцї струмиловій Стеф. Тулачок і Йос. Валента, возьні: в Самборі Карн. Войцицкий, в Мостисках Ів. Зьобро і у Львові Яцко Жук.

Новинки.

Львів дня 22-го грудня 1898.

— **Іменованя.** Міністерство торговлї іменувало почтових офіцпялів: Альфр. Глачиньского і Йос. Нїклеса у Львові, Ів. Красицкого в Кракові, Людв. Заяця в Перемишли і Стан. Соколовского в Залїщиках старшими почтовими офіциялами, а дирекция почт полишила їх всїх на дотеперішних становищах. — II. Міністер судівництва іменував судовими ад'юнктами судових авскультантів: дра І. Рутковского для Мостиск, К. Франковского для Дубецка, Ал. Фединьского для Заболотова, С. Ковнацкого для Старого міста, Р. Збіру для Серета, В. Федака для Богородчан, Ем. Гузара для Чорткова, В. Лїсовского для Залїщик, Ф. Грабовского для Гвіздця, дра Йос. Мерженьского для Делятина, С. Хмелевского для Турки, дра Пюрка для Вииник, К. Захариясевича для Городка, дра Л. Рогальского для Скалата, М. Калищака для Скалата, дра М. Слоневского для Галича, І. Любінецкого для Буска, І. Дворжака для Сколього, К. Телимана для Станівців, В. Ільницкого-Сенюшкевича для Косова, дра С. Вармского для Дрогобича, Вол. Йойка для Бурштина, В. Кузиньского для Бучача і Кольского для Угнова.

— **Страшний злочин.** З Станиславова пишуть: В ночи з недїлї на понедїлок, в спізненій порі, вертав професор Левицкий з женою з касина до дому. Нараз донїс ся до їх ушний зойк і приглушене прошене о поміч. Голос той завів їх до кирницї. В кирници був якийсь чоловік і кликав з розпукою о ратунок. Проф. Левицкий в сейчас побудив жовнїрів, мешкаючих в сусїднім домі і жертвував високу нагороду за добутє чоловіка з кирницї, однако жовнїри не мали на то відваги. Проф. Левицкий післав зараз по сторожу огневу. Прийшло двох стражників, але на диво й ті не мали відваги спустити ся до кирницї і ратувати погибаючого чоловіка. Тодї проф. Левицкий спустив ведро поганяючому і кликав до него, аби вчепив ся его, однако нещастний, обезсилений, мусїв стратити сьвідомість і вже не чув візваня. Вкінци прибула полїция і добула топільника, але вже без житя. Всякі заходи, аби привести его до житя, показали ся безуспішними. Міский лїкар сконстатував смерть. Заряджене зараз слїдство викрило, що утоплений був у коминярского майстра Гаммера помічником, мав коло 30 лїт і називав ся Ламиковский. Дальше викрито, що Ламиковский був згаданої ночи в товаристві якихсь трех молодих людий і одної дївчини, що они всї весело забавляли ся і що він був сильно пяний. З того зродило ся підозрінє, що тут має ся дїло зі злочином, тим більше, що кирниця, в котрій Ламиковский утопив ся, лежить між двома домами і в значнім віддаленю від улиці. Спершу не можна було вислїдити товаришів забави Ламиковского і аж вчера удало ся полїциї віднайти їх. Суть ними товариші коминарскі Габасевич, Гавалюк і Руберт. Они всї заняті у коминарского майстра Твардовского. Габасевич, як показує ся, мав злість до небіщика. Не був ще визволений, а Ламиковский мав з ним згідно поводити ся. Згаданої ночи бачила їх всїх чотирох одна гарфіністка, як виходили около 12-ої години з одного шинку. В годину пізнїйше, отже більше менше в часї, коли допущено ся злочину, видїла одна дївчина, що вертала ул. Собіского, як два мужчини тягнули пяного Ламиковского в напрямі реальности Вайнґартена, т. е. там, де допущено ся злочину. Всї три увязнені коминарі старають ся виказати, що були того вечера в театрі і перед 11-ою годиною спали вже дома. Однако ті зізнаня показують ся ложними супротив того, що — як рішучо каже гарфіністка — знає дуже добре Габасевича, а друга дївчина пізнає в Габасевичу одного з тих, що около 1-ої години в ночи тягнули Ламиковского улицею. — Против стражників, що відмо-

---

Федько тим не журить ся, він знає, що его там люблять і єму досить того.

Порозгоняє товар по хатах і біжить домів, разом з худою коровицею, коником і Лиском. Гримне дверми і хата немов заяснїє від дитячої веселости, мати і отець повеселїють. Сестричка в колисцї і братчик, що ще ледве ходить і ті усьміхнуть ся, витаючи первенця. Відтак став він підростати, став помагати дома при роботї, а дальше й сам пішов за плугом на радість своїм родичам.

З него вийшов хороший, сильний паробок, на него стали поглядати дївчата. Вдача у него була тиха і весела, горівки й в уста не брав. Родичі, бувало, дивлять ся на него — не нарадують ся.

А тут Оксана появила ся. Що за красавиця-дївчина була!

Лице румяне, стан стрункий, волосє вє ся, тяжкою косою на повну грудь звішує ся — любо поглянути.

Залюбив ся Федько, спати перестав. І Оксанї сподобав ся молодий паробок, забило ся і єї молоде серденько. Пішли у них сходини, любовні речі, а відтак і повінчали ся.

Чотири місяцї жили як одна душа, аж нараз зчинило ся лихо. Тодї була війна — казали люди: Турок зробив заколот, хотів всїх перевести на магомеданьску віру, а цар єму й війну виповів. Богато народу і з їх села на ту війну забрали і Федько не думав, не гадав, що прийде й на него черга.

Однако таки так склало ся. Прийшли люди з міста, забрали его і повели воювати. Під ту пору, не довго перед тим, Оксана стидливо прикривши рукавом палаюче лице, сказала єму: „А ми, Федю, незадовго не самі будемо!“

Сльоза покотила ся з Федевих очий при тій згадцї і упала на обгоріле лице. Він без думки набив рушницю, вистрілив і знов задумав ся.

Боже, яка розпука була, коли єму прийшло ся покидати рідне село.

— Сину наш рідний, що ми будемо без тебе діяти! — кричали крізь сльози родичі. Братчик і сестричка ридали, а Оксана неначе збожеволїла. Стоїть, цїла блїда як полотно, нї слова не говорить, лише дрожить, бідна.

За що відбирали его їм?

Єго повели. Повалилась Оксана на землю, як підкошена, родичі заридали як дїти, а він відходив від них, як громом прибитий і плач давив єму горло.

...І ось тепер лежить він у вузкім рові і думає гірку думу серед свисту неприятельских куль...

Що-то тепер дїє ся там, в его маленькім, тихім сїльци?...

II.

Іван Простов протягнув ся в своїм рові і щось буркнув собі під ніс. Федько лиш того ждав. Єму страшенно хотїло ся поговорити, розпигати дядька о ті річи, яких він сам ніяк не міг пійміти своєю рекрутскою головою.

— Дядьку! — промовив голосним шепотом.

— Ну? — лїниво відозвав ся вусач.

Федько несьміло крякнув в своїм жолобі.

— Ось що, дядьку — почав задумчиво — лежу я так і думаю: з чого зачала ся отся війна?

— А ти о тім не думай, бо нїдочого не додумаєш ся. Лежи собі в рові та мовчи — відповів з повагою Іван Простов.

— Або ось знов, дядьку, приходить менї на думку — продовжав говорити Федько — ось, на примір, хочби ті самі Турки... У них також мають бути родини і села...

— Звістно, суть. Як же без сїл!

— Ну ось, значить і їх пїгнали?

— А хто їх знає!

— Значить і їм також гірко тепер против нас сидїти. А за що?

— Мабуть за то, що бісурмани.

— Нї, я не про то... Я говорю: за що війна розпочала ся? Ось кілько лїт жию я і нї одного Турка на лїк не видав...

— Ну то й що?

— А то, що они менї нїчого не зробили, ну і я їм також...

— Ех, брате, дурний ти, як я бачу! — відрубав нараз вусач розсердившись. — Хиба ти один на сьвітї? Тобі нїчого не зробили, за то другим зробили...

— А щож они зробили?

— Що зробили! Ну й причепив ся, прости Господи! — строго відповів вусач, перебираючи в голові всї причини, які на его погляд, могли би викликати війну.

— Колотить, кажуть тобі...

— Хто дядьку?

— Хто! Звістно хто: Турок.

— Чогож він колотить?

— А того, що бісурманин нечистий.

— Якже він колотить?

То питанє загнало на хвилю Івана Простова в кут, але він нараз щось пригадав собі і голосно сказав:

— Віра, бачиш, у них така. Всьо, що не по їхньому, приказано їм нищити і всюди заводити свої закони.... Ось приміром сказавши: голови у них голять, або по десять жінок нараз мають, або свинини їм не вільно їсти. Ну ось они й хотять, щоби й наші їхню віру приняли. А цар каже, я на то не пристаю; зібрав войско тай пішов Туреччину забирати. Заберу, каже, то они скоро помякнуть. А ти не розбирай, а бий їх — додав Іван научуючи — бо як ти їх не поб'єш, то они тебе поб'ють, а як всїх нас перебють, то й до сїл наших доберуть ся.

Федько слухав і мозок его нїяк не міг пояснити єму: чому Туркови захотїло ся, щоби Федько і всї російскі хлопи й пани поголили собі голови, взяли собі по десять жінок

вили помочи жиючому ще Ламиковскому і лишили єго в кирници, зарядив бурмістр слідство. — В місті викликав той поганий злочин загальне обурене.

— **Рада надзираюча краєвого Союза кредитового** уконституувала ся на засіданю з д. 16. с. м. в той спосіб, що предсідателем вибрано п. Григорія Кузьму, совітника ц. к. висшого Суду краєвого, заступником предсідателя др. Дамяна Савчака, члена Виділу крає ого і директора „Дністра“, секретарем др. Ярослава Кулачковского, директора „Дністра“, а заступником секретаря п. Володимира Левицкого, ц. к. нотаря з Винник. Відтак іменувала Рада надзираюча дирекцию „Союза“ і іменовані зістали: начальним дире тором др. Кость Лев цкий, адвокат краєвий у Львові; заступником директора др. Льонгин Озаркевич, адвокат краєвий в Городку, а членами дирекциї: о. Іван Чапельский, крилошанин у Львові; Григорій Врецьона, учитель школи вправ у Львові; і Кость Паньковский, директор інститута педагогічного і урядник наук. товариства імени Шевченка. Дальше ухвалила Рада стопу процентову для вкладок щадничих на $4^1/_2$ % а для удільованого кредиту товариством задатковим $5^1/_2$ %, для приватних-же лиц на 7 %. Союз має однак порозуміти ся з товариством взаїмного кредиту „Дністер“ і з Народною Торговлею що до знижки стопи процентової від вкладок щадничих з $4^1/_2$ % на 4 %, — а тогди знизить ся процент від кредиту удільованого. Наконець дала Рада дирекциї директиву, щоби з Новим роком розпочала діяльність і ввела товариство в житє. Небавом оголосить дирекция години урядові і льокаль, де дирекция урядовати буде“.

— **Товариство „Шкільна поміч“ в Коломиї** прийме з початком другого півроку шкільного 5—6 учеників рускої гімназиї (кляс: приготовляючої і I—VI) до свого Інститута. Своїм питомцям дає Інститут ціле удержане, ліжко з сінником, надзір і провід домовий, а також меньшу поміч в науці. Оплата виносить па рік 2 зр. на інвентар, 1.20 зр. річну вкладку членьску і місячно 17 зр. а за пране біля 50 кр. — платних кождого місяця з гори. Питомці мусять при принятю виказати ся, що мають три рази змінити біле на постіль, 6 пар біля, 6 ручників, 6 хусточок до носа і 2 пари обуви. Кождий принятий дістає карту принятя, без котрої не сьміє спровадити ся до Інститута. Зголошувати ся треба до товариства „Шкільна поміч в Коломиї“ на руки управителя рускої гімназиї С. Недільского, до 25 січня 1899.

— **Хитрий спосіб вимушеня.** В Більбао (столичнім місті іспаньскої провінциї Віская) прийшла до старого, дуже поважного сьвященика пара молодят на батьківску пораду, бо хотять побрати ся. Сьвященик радо послужив їм радою, навіть завдав їм кілька питань з катихизму. На відхіднім молодий пішов до крісла при дверех, на котре поставив був капелюх, паличку і маленьку скринку, а молода прилипшивши ся, почала млїти і захитала ся. Сьвященик підхопив єї в обійми, подержав хвильку і она прийшла до себе. Молодята подякували сьвященикови і відійшли. На другий день молодий приходить до сьвященика і показує єму фотографію, як він держить в обіймах єго суджену, і загрозив, що коли сьвященик не дасть єму стілько а стілько гроший, він зробить ужиток з тої фотографії і вийде скандаль. Сьвященик, переляканий, дав жадану суму гроший, але опісля, розваживши річ, доніс до поліциї. Однак молодята пропали як камінь у воду—певно поїхали кудись дальше повторити тоту саму хитру штуку при помочи скриночки для моментного фотографованя.

— **Конкурс.** Головний виділ Товариства „Просьвіта“ у Львові оголошує на підставі акту фундацийного з дати Стрий 27 серпня імени Стефана Дубравского конкурс на чотири премії по 90 зр. за написане чотирох розвідок в рускім язиці з отсих предметів: а) „о новім законі ловецкім“; б) „о спілках“, т. є. яким способом можна би двигнути добробит нашого народу; в) „о плодах природи і домашних виробах нашого краю“; г) „який стан мають родичі вибирати своїм дітям і до чого їх способити“. — Праці належить надсилати до Головного Виділу Товариства „Просьвіта“ у Львові (ринок ч. 10 I. поверх) найдальше до кінця марта 1899 р. — Преміовані праці переходять на власність Товариства „Просьвіта“, а праці неприняті будуть звернені авторам. — За головний Виділ Товариства „Просьвіта“. У Львові дня 17 грудня 1898. *Юліян Романчук. — Олекса Таначкевич.*

і перестали їсти вепровину, але послідний доказ Івана він порозумів. Бо й правда: як они не побіють Турка, то він забере їх землю і щезнуть з лиця землї дорогі і рідні села.

Глубоко задумав ся Федько. А небо між тим починало сьвитлїти, зьвізди ледви виднїли на блїднїючім небозводї.

Нараз вистріли стали частїйшї. Зі сторони ворога загуділи пушки і ґранати та кулї зі свистом полетїли понад головами стрільців. З російскої сторони заревіли також батериї і земля затрясла ся під скаженою канонадою.

Вздовж ряду пройшов старий капітан.

— Дїти, будьте хоробрі — промовив лагідно — нинї буде горяча робота, покажіть, що умієте постояти і за себе і за честь родини.

Побігли кудись ординарцї, приїхав ад'ютант з приказами.

У Федька завмерло серце.

„Ось.... ось.... зачинає ся“ — подумав і судорожно стиснув рукою рушницю.

Ряди скріпили, артилерия загреміла сильнїйше, по заду і з обох сторін роздали ся роздираючі душу зойки.

Небо цїлком просьвітлїло, на всходї блисли перші промінї.

Нараз цїле поле кругом застогнало. Пушки заревіли не умовкаючи, всюди засвистали кулї, затріщали кругом курки.

Федько поглянув перед себе.

Прямо на них, кроком і бігом, то ховаючи ся в траві, то знов виринаючи, ішли подиноко і купками люди в червоних шапках.

За ними, трохи дальше, поспішним кроком, немов градові тучі плили товпи уоружених людий....

Близше і близше підходять они....

Федько тихо перехрестив ся, дрож перебігла по єго тїлї.

— Дїти, спокійно.... ми м симо побідити — роздав ся позад него спокійний голос.

На переді роздав ся крик: „Алла, Алла!“ в червоних шапках з скаженими лицями бігом кинулись наперед.

— Ну, пора! — роздав ся позад него той сам спокійний голос — наперед дїти, з Богом!... За мною!

— Гурра! — закричали довкола Федька сотнї голосів. Він також закричав і не памятаючи на себе, кинув ся за другими.

Перед ним вирипуло вусате лице, червона шапка....

Федько замахнув кольбою.... щось тріснуло.... глухо повалило ся на землю. Він махав кольбою, перерізуючи з свистом воздух, побиваючи всїх, хто лиш попав ся єму по дорозї....

III.

Турки відступили. Всюди валяли ся трупи, стогнали ранені. Вояки, задихані, помучені стояли купками і поодиноко, переслїдуючи відступаючих скорим огнем.

Оперши ся на карабін і низько опустивши голову стояв Федько. Він нї о чім не думав і водив очима з одного предмету на другий. Нараз задрожав. Прямо перед ним, розкинувши ся на траві з розбитим черепом, лежав величезний Турок.

Федько відразу пізнав то вусате лице — то той череп тріснув під ударом єго кольби.

„За що я убив єго?“ — пронесло ся в Федьковій голові — „може й у него дома остала ся родина, дїти.... може — й по нїм ридають тепер отець і мати?“...

І помимо єго волї, на запорошених і задимлених рісницях єго появили ся сльози. Тихо опустив ся він на коліна перед трупом і припав губами до холодної руки....

— Прости! — ледве чутно прошептали Федькові губи.

Нїхто не засьміяв ся кругом, лиш у близше стоячих товаришів нервово поруш или ся брови і частїйше замигали очи....

Кождий з них думав свою думу.

Штука, наука і література.

— **Літературно-наукового Вістника XII.** книжка. Том IV. за 1898 р. містить в собі: „Хоча-б була постаті дожала!“ Етюд з сїльського житя Олександра Кониського. — „З поезий засудженого на смерть“ (VI.—XVII.) Олександра Козловського. — „Для брата“, оповідане Богдана Лепкого. — „На печи“, українська патріотична дума В. Сивенького. — „Землякам“, поезия Бориса Грінченка. — „Перші проби“. Дві цеглн, нарис Конст. Сроковського. — „На селї“, повість М. Школиченка (докінчене). — „Ліспет“, новеля Редиярда Кіплінґа. — „З новель Людвіка Якобовского“: 1. І. Сотона засьміяв ся; 2. Парфума. — „Американьский претендент“, повість Марк-Твайна (докінчене). — „Столїтє обновленої української літератури“, відчит проф. дра Олек. Колесси на Науковій Академії дня 1 падолиста 1898 р. — „Із чужих літератур“. Генрик Ібзен, єго житє і твори, статя Юрія Кміта (з портретом Ібзена). — „З російскої України“, Spectator-а. — „Хроніка і бібліоґрафія“.

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 22 грудня. Wien. Ztg. оголосила знесене правительствами Франциї, Анґлії, Італії і Росиї бльокади Крети з виїмкою довозу оружия і муниції.

Берлин 22 грудня. Потверджуєсь вість, що амбасадор Седенїй на оногдашній авдиенциї у цїсаря Вільгельма вручив єму власноручне письмо Цїсаря Франц Йосифа.

Рим 22 грудня. Після Italie конференция против анархістів закінчила свою роботу і всї делеґати підписали протокол.

Йокогама 22 грудня. Парлямент ухвалив закон о підвисшеню податку ґрунтового на $3^1/_3$ процент.

Курс львівский.

Дня 22 грудня 1898.	платять	жадають
I. Акциї за штуку	зр. кр.	зр. кр.
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	375·—	385·—
Банку кред. гал. но 200 зр. . .	200·—	210·—
Зеліз. Львів-Чернів.-Яси	293·—	296·—
Акциі гарбарні Ряшів	205·—	212·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	256·—	261·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 4% корон	96.50	97·20
Банку гіпот. 5% преміов.	110·—	110·70
Банку гіпот. $4^1/_2$%	100·00	100·70
$4^2/_2$% листи застав. Банку краєв.	100.90	101·60
4% листи застав. Банку краєв. .	98·—	98·70
Листи застав. Тов. кред. 4% . .	97·30	98·00
„ „ 4% льос. в 41 літ.	97·30	98·00
„ „ 4% льос. в 56 літ.	94·90	95·60
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	97·50	98·20
Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем.	102·50	—·—
„ „ „ „ $4^1/_2$%	100·50	101·20
Зеліз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	97·50	98·20
Позичка краєв. з 1873 по 6%	104·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	96·90	97·60
„ м. Львова 4% по 200 кор.	94·20	95·90
IV. Льоси.		
Міста Кракова	27·50	29·75
Міста Станиславова	51·—	—·—
Австр. червон. хреста (Курс віденьский)	19·50	20·00
Угорскі черв. хреста (Курс віденьский)	10·40	11·10
Італ. черв. хреста (Курс віденьский)	11·—	12·—
Архікн. Рудольфа (Курс віденьский)	25·50	26·50
Базиліка (Курс віденьский)	6·60	7·—
Joszif (Курс віденьский)	3·70	4·40
Сербскі табакові (Курс віденьский)	4·25	5·25
V. Монети.		
Дукат цїсарский	5·66	5·76
Рубель паперовий	1·27	1·28
100 марок нїмецких	58·80	59·20
Доляр америк.	2·40	2·50

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

TYGODNIK ILLUSTROWANY

З роком 1899-им розпочинаємо 40-ий рік істнованя нашого письма, хотячого і дальше бути приятелем кождого дому.

Завдяки моральній і материяльній підпорі суспільности, наш „Tygodnik“, почавши від скромного початку, міг розширити ся і станути на рівній степени з подібними видавництвами цілої Европи.

По мисли засади; „Поводженє обовязує“, старати ся будемо й дальше поступати наперед, аби бути першими в ряді іллюстрованих письм.

Почавши від 1-го січня 1899 року **розширяємо значно додаток повістий** „Tygodnika“: **кождий передплатник** нашого письма, крім самого письма і дотеперішного додатку повістий, додаваного в аркушах і занимаючого найзнаменитші твори чужої літератури, **одержить**

без нїякої доплати

(анї за книжки, анї за їх пересилку)

12 томів письм

ГЕНР. СЕНКЕВИЧА.

Письма Сенкевича вийдуть в новім, старанні́м виданю, **виключно для передплатників** „Tygodnik-a illustrowan-ого“ і обіймуть — винявши спопуляризовану вже трильоґію —

всї новелї, повісти, листи з подорожий,

одним словом: цїлий доробок лїтературний знаменитого писателя, котрий здобув вже славу і популярність в цїлім сьвітї.

Кождий том **Бібліотеки СЕНКЕВИЧА** обнимати буде що найменше **10 аркушів**, формату звичайної 8-ки, **на добрім папері і добрим друком.** Загальне число томів буде около 30, містячих в собі слїдуючі твори Сенкевича:

НОВЕЛЇ. Stary sługa. — Hania. — Szkice węglem. — Janko Muzykant. — Przez stepy. — Orso. — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. — Komedya z pomyłek. — Za chlebem. — Latarnik. — Niewola tatarska. — Jamioł. — Bartek zwycięzca. — Ta trzecia. — Sachem. — Sielanka. — Walka byków w Hiszpanii. — Wspomnienia z Maripozy. — Z puszczy Białowieskiej. — Wycieczka do Aten. — Wyrok Zeusa. — Z wrażeń włoskich. — Organista z Ponikły. — U źródła. — Lux in tenebris lucet. — Bądź błogosławiona. — Pójdźmy za Nim.

ЛИСТИ З ПОДОРОЖИЙ по Америцї і Африцї. — Листи з Риму, Венециї і Парижа.

ЛИСТИ О ЗОЛЇ.

ДРАМАТ. Na jedną kartę. — Czyja wina?

ПОВІСТИ. Bez dogmatu. — Rodzina Połanieckich. — Quo vadis, повість з часів Нерона.

Тим способом в протягу кількох лїт, кождий передплатник „Tygodnik-a illustrowan-ого“, одержуючи річно звиж 120 аркушів найлїпших творів лїтератури польскої, стане властителем бібліотеки Сенкевича, недоступної доси задля високої цїни для ширшого загалу читаючих.

Редактор: Др. ЙОСИФ ВОЛЬФ.

В слїдуючім роцї „Tygodnik“ друковати буде одночасно **дві повісти оригінальні,** именно, крім

„KRZYŻAKÓW“ СЕНКЕВИЧА

зачнемо з Новим Роком 1899-им друк більшої повісти п. з.:

„ARGONAUCI“ Елїзи Ожешкової, і

ПРУСА „TAM!..“

Посїдаємо також оригінальну працю славного нинї заграницею писателя **Станїслава Пшибишевского,** котрий написав для нас по польски поему прозою п. з.: **„JASNE NOCE“** ілюстровану К. БРОНЕВСКИМ.

Крім того в части белетристичній маємо запевнене сотрудництво таких писателїв, як: **Bałucki Michał, Ks. Chełmicki Zygmunt, Gliński Kazimierz, Gomulicki Wiktor, Jankowski Czesław, Jeske-Choiński Teodor, Jordan, Konopnicka Marya, Lubowski Edward, Or-ot, Reymont Władysław, Marya Rodziewiczówna, Sewer, Szymański Ad., Tetmajer Kaz.** і і.

Також помістимо для нас написанї три специяльні студиї:
„WSPÓŁCZEŚNI POECI POLSCY“ написав А. ЛЯНҐЕ.
„NOWA BELLETRYSTYKA POLSKA“ нап. А. ПОТОЦКИЙ.
„O KRYTYCE WSPÓŁCZESNEJ POLSKIEJ“ нап. Володисл. ЯБЛОНОВСКИЙ.

Посїдаємо також студию порівнавчу **Іґн. Матушевского:**

„Stanowisko Mickiewicza w literaturze powszechnej“,

та працю Л. КОРОТИНЬСКОГО **„O TOMASZU ZANIE“.**

Помістимо також незнанї доси

LISTY ZYGMUNTA KRASINSKIEGO do Delfiny Potockiej (1839-1843),

з поясненями Раймунда Станїслава КАМІНЬСКОГО.

Знаний фільософ і знаток Плятона п. **В. Лютославский,** жертвував нам оригінальну а дуже популярну розвідку п. з.:

„Istnienie duszy“,

в котрій, на підставі науковій доводить, що в чоловіцї треба конче признати істнованє індивідуально-духового початку.

Дальші серий цікавої статї **Олександра Кравсгара**

„O DAWNYCH PAŁACACH WARSZAWSKICH“,

з многими ілюстрациями, вже маємо, а крім того дуже інтересну річ **Г. Садовского** п. з.:

„ORDERY I OZNAKI HONOROWE DAWNEJ POLSKI“.

В безплатнім додатку повістевім помістимо новий роман історичний звістного нинї угорского автора **Юлїя Вернера** п. з.:

„Z POPIOŁÓW“.

Красний той і запимаючий роман з часів угорских війн домових, перстолкувала для „Tygodnik-a“ п. В. Ярошевска.

В ЧАСТИ ІЛЮСТРАЦИЙНІЙ подамо **репродукциї найзнаменитших малярів наших також і красками.**

Видавцї: ҐЕБЕТНЕР і ВОЛЬФ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ принимає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

Передплата виносить з додатками і премією т. є. з 12 томами письм Сенкевича:

У Львові: квартально: **3** зр. **60** кр., піврічно: **7** зр. 20 кр., річно: **14** зр. **40** кр.

В Галичинї з пересилкою почтовою: квартально: **3** зр. **75** кр., піврічно: **7** зр. **50** кр., річно: **15** зр.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).